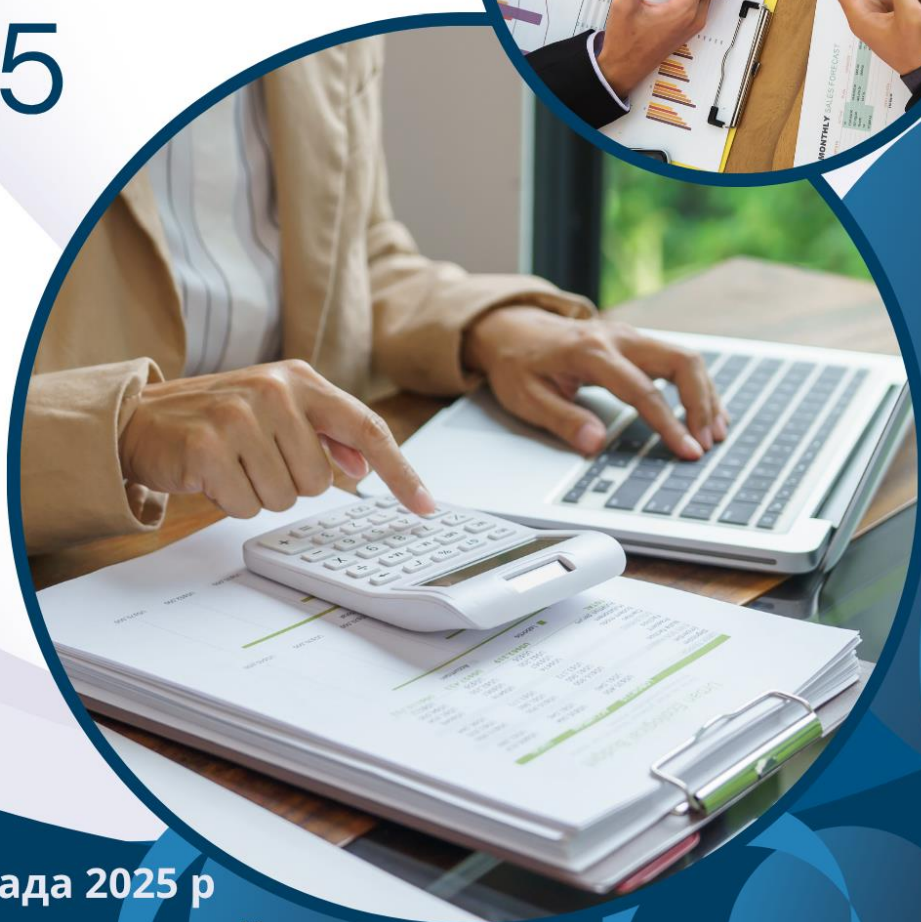

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АУДИТУ, ОПОДАТКУВАННЯ ТА АНАЛІЗУ В УМОВАХ МІЖНАРОДНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Збірник V Міжнародної
науково-практичної
Інтернет-конференції

2025

18 листопада 2025 р
Херсон - Хмельницький

Міністерство освіти і науки України
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»
Херсонський національний технічний університет
Академія економічної освіти Молдови (ASEM) (Молдова)
Батумський державний університет імені Шота Руставелі (Грузія)
Вроцлавський економічний університет (Польща)
Хмельницький національний університет
Державний торговельно-економічний університет
Одеський національний технологічний університет

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**V Міжнародної
науково-практичної Інтернет-конференції**

***«СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АУДИТУ,
ОПОДАТКУВАННЯ ТА АНАЛІЗУ
В УМОВАХ МІЖНАРОДНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ»***

**18 листопада 2025 р.
Херсон - Хмельницький**

*Рекомендовано до друку Науково-технічною радою
Херсонського національного технічного університету
(протокол № 4 від 19 грудня 2025 року)*

Оргкомітет конференції:

Голова оргкомітету:

Олена ЧЕПЕЛЮК – д.т.н., професор, лауреат Національної премії України імені Бориса Патона, ректор Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна.

Заступник голови оргкомітету:

Лариса СІДЕЛЬНИКОВА – д.е.н., професор, заслужений працівник освіти України, академік Академії економічних наук України, завідувач кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна.

Члени оргкомітету:

Деніс ВОСТРИКОВ – д-р, доцент, факультет фінансів, АSEM (Молдова);

Лілія ГРИГОРОЙ – д-р, доцент, факультет бухгалтерського обліку, АSEM (Молдова);

Нато ДЖАБНІДЗЕ – заступник декана, к.е.н., асистент-професор, факультет економіки та бізнесу, Батумський державний університет імені Шота Руставелі (Грузія);

Ліліана ЛАЗАРІ – д-р, доцент, факультет бухгалтерського обліку, АSEM (Молдова);

Тетяна КАНЄВА – д.е.н., професор, декан факультету фінансів та обліку Державного торговельно-економічного університету;

Валерій НЕМЧЕНКО – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку та аудиту Одеського національного технологічного університету;

Ольга САРАПІНА – д.е.н., професор, професор кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету;

Лариса СКОРОБОГАТА – к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку, аудиту та оподаткування Хмельницького національного університету;

Олена ВОЛКОВА – к.е.н., доцент, декан факультету міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу Херсонського національного технічного університету;

Юрій БЕЗДІТКО – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету;

Олена ЄРЕМЯН – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету (*координатор конференції*);

Олена НОВОСЬОЛОВА – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету;

Тетяна ПІНЧУК – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету;

Оксана ПОСАДНЄВА – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету;

Таміла ЧИЖОВА – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету;

Тетяна ШРАМ – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету.

С 91 Сучасний стан та перспективи розвитку обліку, аудиту, оподаткування та аналізу в умовах міжнародної інтеграції : матеріали V Міжнар. наук.–практ. Інтернет-конф. (18 листопада 2025 р., м. Херсон – м. Хмельницький) – Херсон: Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В.С., 2025. – 558 с.

ISBN 978-617-8187-66-8 (електронне видання)

<https://doi.org/10.5281/zenodo.18015157>

У збірнику представлені матеріали V Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, присвяченої сучасним проблемам і перспективам розвитку обліку, аудиту, оподаткування та аналізу, що відбулася 18 листопада 2025 року.

Призначений для науковців, практиків, викладачів з обліку, аудиту, оподаткування, аналізу, фінансів та економіки, а також є корисним для аспірантів і здобувачів.

Роботи друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, яка надана в рукописах, та може не розділяти поглядів авторів на ті чи інші питання.

УДК 657.05(082)

З М І С Т

СЕКЦІЯ 1 «СУЧАСНИЙ ОБЛІК: МІЖНАРОДНИЙ ТА НАЦІОНАЛЬНИЙ ДОСВІД РОЗВИТКУ, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»

<i>Nederița A. D., Doctor of Economics, Professor</i> <i>Grabarovschi L. V., Ph.D, Associate Professor</i> <i>Academy of Economic Studies of Moldova, Chisinau, Republic of Moldova</i> Accounting for goodwill: overview of national and international practices	21
<i>Голуб Н. О., к.е.н., доцент,</i> <i>Скиба С. І., здобувач</i> <i>Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, м. Запоріжжя, Україна</i> Інвентаризація основних засобів: проблеми та перспективи у сучасних умовах	26
<i>Гребінська С. І., к.е.н, доцент,</i> <i>Мельничук В. О., здобувач</i> <i>Відокремлений структурний підрозділ «Хмельницький торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету», м. Хмельницький, Україна</i> Розвиток внутрішнього контролю в бюджетних установах згідно з міжнародними стандартами	29
<i>Єремян О. М., к.е.н., доцент,</i> <i>Кудля А. А., здобувач</i> <i>Херсонський національний технічний університет, м. Хмельницький, Україна</i> Оцінка фінансових активів підприємства відповідно до міжнародної та національної облікової практики	32
<i>Єремян О. М., к.е.н., доцент,</i> <i>Ярошенко А. В., здобувач</i> <i>Херсонський національний технічний університет, м. Хмельницький, Україна</i> Особливості проведення інвентаризації основних засобів в умовах військового стану	35
<i>Зарудна Н. Я., к.е.н., доцент,</i> <i>Кохан І. В., здобувач</i> <i>Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль, Україна</i> Впровадження МСФЗ в Україні: виклики, перспективи та шляхи гармонізації національної облікової системи	38
<i>Ісанишина Г. Ю., ст. викладач</i> <i>Донбаська державна машинобудівна академія, м. Тернопіль, Україна</i> Трансформація фінансової звітності в умовах диджиталізації	41
<i>Ісанишина Г. Ю., ст. викладач,</i> <i>Матвєєва А. С., здобувач</i> <i>Донбаська державна машинобудівна академія, м. Тернопіль, Україна</i> Виклики та перспективи впровадження ESG-обліку у практику вітчизняних підприємств	46
<i>Крупка Я. Д., д.е.н., професор,</i> <i>Задорожний С. В., здобувач</i> <i>Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль, Україна</i> Особливі підходи в обліку автотранспортних перевезень	50

5. NAS «Presentation of Consolidated Financial Statements» approved by the Ministry of Finance Order no. 93/2019. URL: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=114952&lang=ro Accessed: 28.10.2025

УДК 657

*Голуб Н. О., к.е.н., доцент,
Скиба С. І., здобувач
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного,
м. Запоріжжя, Україна*

ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

Інвентаризація - це перевірка наявності, стану та відповідності фактичних даних щодо об'єктів основних засобів з даними бухгалтерського обліку [3]. Вона є важливим елементом системи внутрішнього контролю підприємства, що дозволяє оцінити ефективність управління матеріальними ресурсами.

Інвентаризація основних засобів є важливою складовою системи бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю підприємства. Вона забезпечує достовірність даних фінансової звітності, дозволяє контролювати наявність, стан і рух матеріальних активів [2].

У мирний час ця процедура є плановою та регламентованою, однак в умовах воєнного стану її проведення стикається з численними труднощами — як організаційними, так і правовими.

Воєнна агресія створила надзвичайні виклики для бізнесу: частина підприємств втратила активи через бойові дії, окупацію або евакуацію, зруйновано або пошкоджено основні засоби, ускладнено доступ до місць їх зберігання. У таких умовах питання достовірного обліку та інвентаризації набуває особливої актуальності.

Проведення інвентаризації регулюється Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [1], НП(С)БО 7 «Основні засоби» [2], а також Положенням про інвентаризацію активів і зобов'язань [3].

Основними завданнями інвентаризації є [1]:

- перевірка фактичної наявності основних засобів на підприємстві;
- виявлення непридатних або зайвих об'єктів;
- уточнення даних бухгалтерського обліку;
- забезпечення збереження майна та ефективного його використання;
- контроль за правильністю оформлення документів на рух основних засобів.

Процес інвентаризації основних засобів складається з кількох послідовних етапів, кожен із яких має свої завдання та особливості виконання (табл. 1).

Етапи проведення інвентаризації

Етап проведення	Зміст
Підготовчий етап	включає оформлення наказу про проведення інвентаризації, перевірку наявності інвентарних карток, технічних паспортів, присвоєння інвентарних номерів
Безпосереднє проведення	здійснюється огляд кожного об'єкта, його звірення з обліковими даними, перевірка стану, місцезнаходження, цілісності
Оформлення результатів	заповнення інвентаризаційних описів, актів списання або дооцінки, внесення коригувань до облікових реєстрів

Хоча основні засоби становлять єдину групу, вони включають об'єкти різних видів, кожен з яких має свої особливості. Тому при проведенні інвентаризації на це потрібно звернути увагу. Розглянемо основні особливості проведення інвентаризації за видами основних засобів (табл. 2).

Особливості інвентаризації різних видів основних засобів [3]

Вид основних засобів	Особливості проведення інвентаризації
Будівлі та споруди	Перевіряються шляхом огляду об'єктів, звірення технічної документації, планів, кадастрових даних; уточнюється місцезнаходження та стан будівель, наявність правовстановлюючих документів.
Машини та обладнання	Проводиться огляд безпосередньо у місці експлуатації; перевіряється технічний стан, інвентарні номери, документи на модернізацію або реконструкцію; уточнюються дані про фактичне використання.
Транспортні засоби	Звіряються з технічними паспортами, актами технічного огляду, обліковими даними; перевіряється фактичне місце зберігання, наявність номерних знаків та придатність до експлуатації.
Інструменти, прилади, інвентар	Перевіряються вибірково або суцільно залежно від кількості та вартості; уточнюється місце зберігання, технічний стан, повнота маркування та правильність ведення обліку.

Під час воєнного стану Міністерство фінансів України надало роз'яснення, що у випадках, коли проведення інвентаризації є неможливим через бойові дії, підприємства можуть відкласти її до моменту відновлення доступу до активів. Проте після стабілізації ситуації інвентаризація має бути проведена в обов'язковому порядку, а результати відображені у фінансовій звітності того періоду, в якому її завершено.

Проведення інвентаризації сьогодні має ряд перешкод, а саме:

- фізична відсутність доступу до активів. Значна кількість підприємств втратила можливість огляду або перевірки основних засобів, які залишилися на тимчасово окупованих або зруйнованих територіях;

- ризик знищення або пошкодження майна. Через обстріли, пожежі та вибухи підприємства зазнають матеріальних втрат, що ускладнює визначення

залишкової вартості активів;

- відсутність первинних документів. Часто разом із основними засобами знищуються документи, які підтверджують право власності або первісну вартість об'єктів;

- труднощі з формуванням інвентаризаційних комісій. Через мобілізацію, евакуацію персоналу або втрату зв'язку з підрозділами підприємства не завжди можуть створити комісію відповідно до вимог законодавства;

- тимчасові обмеження у діяльності підприємств. Багато підприємств призупинили роботу або переведені в режим простою, що ускладнює планування та проведення інвентаризаційних заходів;

- проблеми з оцінкою втрат. Визначення розміру збитків від знищення чи пошкодження майна потребує залучення експертів, що не завжди можливо в умовах війни.

Для забезпечення достовірності обліку в надзвичайних умовах підприємства вимушені змінювати підходи до інвентаризації, зокрема:

- використання дистанційних методів. Для об'єктів, до яких є частковий доступ, можливе проведення інвентаризації з використанням фото- та відеофіксації, дронів або онлайн-зв'язку з матеріально відповідальними особами;

- документування втрат. У разі руйнування або пошкодження основних засобів складаються акти про надзвичайні події, залучаються представники місцевих адміністрацій, військових адміністрацій, поліції;

- тимчасове оцінювання активів. Якщо неможливо визначити залишкову вартість, облік ведеться за оцінками, зробленими на основі наявної інформації, з подальшим уточненням після відновлення облікових даних;

- створення резервів під можливі втрати. У бухгалтерському обліку підприємства формують резерви або проводять дооцінку активів після їх огляду.

Після завершення воєнного стану підприємства мають провести повну, суцільну інвентаризацію, спрямовану на відновлення достовірності облікових даних. Перспективні напрями вдосконалення процесу інвентаризації включають:

- цифровізацію облікових процесів. Впровадження електронних реєстрів основних засобів, хмарних баз даних та систем віддаленого доступу знизить ризик втрати інформації;

- удосконалення нормативного регулювання. Потрібне оновлення Положення про інвентаризацію з урахуванням воєнних реалій — визначення особливого порядку фіксації знищеного або переміщеного майна;

- використання геоінформаційних технологій (GIS). Застосування систем супутникового моніторингу для обліку нерухомості та великогабаритних об'єктів;

- створення централізованих баз даних збитків. Це дозволить державі та бізнесу фіксувати масштаби руйнувань і надалі використовувати дані для компенсації втрат;

- підвищення кваліфікації бухгалтерів та аудиторів. Необхідне навчання

спеціалістів новим підходам до оцінки активів у післявоєнний період.

Отже, інвентаризація основних засобів у воєнний час перетворилася з рутинної бухгалтерської процедури на інструмент виживання підприємства. Вона дозволяє не лише забезпечити контроль за майном, а й документально підтвердити збитки, необхідні для подальшого отримання компенсацій від держави або міжнародних партнерів.

Проблеми проведення інвентаризації в умовах війни зумовлені фізичною недоступністю активів, руйнуванням майна, нестачею документів та персоналу. Проте українські підприємства демонструють гнучкість і адаптивність, застосовуючи дистанційні технології, резервні методи оцінки та електронні засоби фіксації інформації.

Перспективи розвитку процесу інвентаризації пов'язані з цифровізацією обліку, удосконаленням нормативної бази, формуванням єдиних державних реєстрів пошкодженого майна та зміцненням кадрового потенціалу бухгалтерських служб.

Після перемоги України відновлення повноцінного обліку та інвентаризації стане важливою складовою відбудови економіки, прозорості фінансової звітності та підвищення довіри до бізнесу як усередині країни, так і з боку міжнародних партнерів.

Література:

1. Про фінансовий облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996 – XIV. Дата оновлення 03.08.2024 URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=99614&p=1306924068985324> (дата звернення: 12.11.2025)

2. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»: наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. № 92. Дата оновлення 29.07.2022 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0288-00>.

3. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань: затверджене наказом Мінфіну від 02.09.2014 р. № 879. Дата оновлення 09.07.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text>

УДК 657.47 : 336.148

*Гребінська С. І., к.е.н, доцент,
Мельничук В. О., здобувач
Відокремлений структурний підрозділ
«Хмельницький торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»,
м. Хмельницький, Україна*

РОЗВИТОК ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ В БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ ЗГІДНО З МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ

У тезах досліджено сучасний стан системи внутрішнього контролю в бюджетних установах України із врахуванням міжнародних стандартів